

**Česká školní inspekce
Pardubický inspektorát
Sukova třída 1556, 530 02 Pardubice**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIE-2075/24-E
Sp. zn. ČŠIE-S-333/24 -E

Název	Základní škola M. Choceňského, Choceň
Sídlo	Mistra Choceňského 211, 565 01 Choceň
E-mail	skola@zschocho.cz
IČO	70 887 403
Identifikátor	600 104 176
Právní forma	příspěvková organizace
Zastupující	Mgr. Soňa Teplá
Zřizovatel	město Choceň
Místo inspekční činnosti	Mistra Choceňského 211, Choceň Kollárova 688, Choceň
Inspekční činnost na místě	2. až 4. 12. 2024

Inspekční činnost byla zahájena předložením pověření k inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Předmětem inspekční činnosti vykonané podle § 174 odst. 2 písm. b) a c) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školní zákon), ve znění pozdějších předpisů, bylo zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání, včetně hodnocení naplňování školních vzdělávacích programů.

Charakteristika

Základní škola M. Choceňského, Choceň (dále „škola“) vykonává činnost základní školy, školní družiny a školního klubu. Aktuálně se zde v 29 třídách (včetně jedné přípravné) vzdělávalo dohromady 597 dívek a chlapců, což je obdobný počet jako v roce 2018. Škola

je tak naplněna na 92 % své současné kapacity. Školská poradenská zařízení diagnostikovala u 102 žáků speciální vzdělávací potřeby a u dvou mimořádné nadání. Odlišným mateřským jazykem hovoří 18 žáků. Spolu s výukou většiny tříd 1. – 3. ročníku probíhá v areálu školy v Kollárově ulici i činnost školní družiny, a to v pěti odděleních se 150 přihlášenými žáky. Do školního klubu v hlavní budově je celkem zapsáno 50 žáků, z toho k pravidelné denní docházce žáků pět. Školní stravování zajišťuje nedaleká školní jídelna - samostatný právní subjekt.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Od poslední inspekční činnosti došlo ke změně ve vedení školy, k 13. 2. 2023 byla do funkce jmenována nová ředitelka. Jejími přednostmi jsou dlouholeté zkušenosti z řízení podobného školského subjektu i znalost místních podmínek ze zdejšího působení v pozici učitelky. Koncepce rozvoje školy, předložená při konkursním řízení, navazuje na cíle vymezené v předcházejících obdobích, je jasná, srozumitelná a reálná. Hlavním přínosem je důraz na zvyšování kvality pedagogického procesu, opomenuto není ani klima školy či její prezentace na veřejnosti. Po svém nástupu se ředitelka soustředila na zmapování všech oblastí činnosti a seznámení se s uplatňovanými řídicími principy, které byly optimalizovány v souladu s trvalým rozvojem školy. Spolu se svými dvěma zástupci, kteří jsou ve funkci již delší dobu, průběžně připravuje, realizuje a vyhodnocuje opatření k zefektivnění používaných postupů. Jedním ze zdařilých počínů v oblasti podpory pozitivního obrazu školy na veřejnosti bylo vytvoření nových moderních, uživatelsky přívětivých, maximálně vypovídajících webových stránek.

Personální zajištění výuky se od roku 2018 výrazně obměnilo. Míra odborné kvalifikovanosti zůstala vysoká, tři vyučující si doplňují vzdělání vysokoškolským studiem. Vedení školy podporuje profesní růst pedagogů, celý učitelský sbor nedávno absolvoval vzdělávací akci zaměřenou na diagnostiku a práci s nadanými žáky. To se v praxi pozitivně projevilo vytipováním 27 talentovaných jednotlivců, kterým bude věnována pozornost ve smyslu rozvoje jejich nadání. Četnost účasti pedagogů na individuálních vzdělávacích akcích je rozdílná, někteří se v průběhu předcházejícího školního roku neúčastnili žádné takové aktivity, jiní alespoň jedné či dvou a jen menší část učitelů navštěvuje semináře, konference, workshopy ve větší míře, což se projevuje v úrovni jejich dovedností potřebných pro efektivní výuku. Získané poznatky jsou v hodinách uplatňovány v různé míře. Možností ke zlepšení je jejich sdílení formou vzájemných hospitací, a to napříč 1. a 2. stupněm, aby mohlo dojít k propojení zkušeností ze vzdělávání mladších i starších žáků. Školní poradenské pracoviště bylo letos vhodně doplněno sociální pedagožkou, jež zajišťuje podporu žákům, rodičům a pedagogům v kontextu vzdělávání a sociální integrace. Vedením školy jsou promýšleny i další možnosti delegování pravomocí a úkolů mezi ostatní pracovníky.

Prostorové a materiální podmínky školy jsou na dobré úrovni, daří se zvyšovat využitelnost obou budov. V období od minulé inspekční činnosti proběhly rekonstrukční práce v hlavním objektu, kde byly zrenovovány odborné učebny, což má pozitivní vliv na úroveň výuky v příslušných předmětech. U budovy v Kollárově ulici byla revitalizována školní zahrada, která se vzhledem k umístěným herním prvkům, lavičkám a zejména mlhovišti stala oblíbeným působištěm školní družiny. Průběžně se zlepšuje vnitřní prostředí tříd i vybavení digitálními pomůckami a technikou (např. notebooky, tablety). V objektu 1. stupně jsou pro rozvoj čtenářské gramotnosti přínosem volně přístupné knihy, žáci je automaticky využívají v případě, kdy dokončí zadanou práci. Přípravná třída, barevná s novým nábytkem, je velkým množstvím pomůcek a hraček vhodně přizpůsobená věku dětí. Možností

ke zlepšení pohodlí žáků ve školní družině je pořídit jim koberce či podsedáky, aby si mohli při hře či odpočinku po dopolední výuce sedat a lehat na podlahu.

Hodnocení průběhu vzdělávání

Vzdělávací proces v přípravné třídě i v 1. až 9. ročníku základní školy byl realizován podle aktuálních školních vzdělávacích programů. Ve všech třídách vyučování zpestřují rozmanité aktivity situované mimo školu, organizované ve spolupráci s mnoha externími partnery a propojující učivo s běžným životem. Specifikem školy jsou tzv. Duhové třídy, v nichž je výuka na 1. stupni organizována malotřídním způsobem (v trojročí a dvojročí), s důrazem na individuální přístup ke každému žákovi, na respektování jeho možností, schopností a potřeb, s vyučováním podporujícím přirozenou zvědavost, situovaným co nejvíce do venkovního prostředí. Takový inovativní styl oslovuje mnohé rodiče, kteří hledají pro své dítě alternativní způsob vzdělávání. Škola tak získává další možnosti ke svému rozvoji.

V přípravné třídě byla dětem věnovaná účinná podpora. Různorodé aktivity spolu s pestrými didaktickými pomůckami vzbuzovaly u dětí přirozený zájem, takže se do vzdělávání s chutí zapojovaly. Důraz byl kladen na dodržování nastavených přiměřených pravidel, na upevnění návyků a na socializaci. Vhodnou formou byly děti vedeny k účinné spolupráci i respektování jedince v kolektivu.

Výuka v tzv. Duhových třídách podporovala rozvoj osobností žáků prostřednictvím výrazné diferenciací učiva a individualizace vzdělávacího obsahu. Ve vyučovacím procesu se jasně projevovaly stanovené principy vzdělávání založené na respektování schopností jedince a na podpoře vzájemné spolupráce. Kladem bylo vzájemné obohacování ve věkově smíšených kolektivech. Činnost asistentek pedagoga podporovala nejen vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami, jejich spolupráce s učitelkami byla přínosná i pro ostatní žáky. Pozitivní atmosféra vytvářela bezpečné učební prostředí. V závěru hospitovaných bloků vyučující vyčlenily dostatečný časový prostor pro hodnotící aktivity, zaznamenána byla účinná sebereflexe podporující vzdělávací pokrok žáků.

Vzdělávací proces napříč oběma stupni byl uskutečňován v klidné atmosféře, žáci většinou respektovali nastavená pravidla, až na výjimku byli ukáznění a s učiteli velmi dobře spolupracovali. Hospitované hodiny byly pedagogy připravené, cíle stanovené, i když někdy zaměněné spíše za název probíraného učiva, což v závěru výuky nevedlo k vyhodnocení míry jejich naplnění. Ve vyšších ročnících na 1. stupni občas chyběla účinná motivace. Z hlediska výběru forem a metod výuky převažoval stejně jako při minulé inspekci frontální způsob v kombinaci se samostatnou prací žáků. Prvky kooperativního učení byly zařazeny v menší míře, případně ne vždy byly tyto aktivity smysluplné a účelné. Efektivní byly například ve výuce cizích jazyků, kde žáci mezi sebou komunikovali s využitím příslušného vyučovaného jazyka, na kladené problémové otázky dovedli správně odpovědět, prokazovali dobré jazykové dovednosti a porozumění. Ve většině hodin pedagogové vhodně uplatňovali mezipředmětové vztahy, zájem o předmět často podporovali zařazováním zajímavostí, využitím znalostí žáků, propojením učiva s reálným životem, někdy i s místním regionem. Didaktické pomůcky, doplňující materiály a vizualizace probíraného tématu prostřednictvím digitální techniky usnadňovaly v části hodin pochopení učiva. Zaznamenáno bylo i účelné využití IT techniky žáky při procvičování získaných poznatků a motivační hře. Příležitostí ke zlepšení je ve větší míře zařazovat do výuky aktivity s různými informačními zdroji, s informacemi, vést žáky k jejich vyhledávání, třídění, analýze a aplikaci. Diferenciací byla nastavena spíše směrem k žákům se speciálními vzdělávacími potřebami a pomalejším, byli povzbuzováni, často spolupracovali

s asistentkami pedagoga, které je motivovaly k činnosti, dovysvětlovaly a pomáhaly s pomůckami. Pro žáky s rychlejším pracovním tempem byla občas připravená další činnost, nikoliv však s vyšší úrovní obtížnosti. Výjimečně si žáci pro samostatnou práci mohli vybírat úlohy s různou náročností. Plnění úkolu a správnost výsledku učitelé kontrolovali průběžně, případně poskytovali vysvětlení po dokončení, společně se žáky. Někteří vhodně pracovali s chybou. Příležitostí ke zvyšování kvality výuky je zařazování formativní zpětné vazby, která by konkretizovala, jak dosáhnout naplnění stanoveného cíle, na co se dále zaměřit. V závěru hodin byli žáci zpravidla vedeni alespoň k jednoduché závěrečné sebereflexi, sebehodnocení bylo ale v některých případech málo vypovídající o vlastním pokroku žáků.

Při odpoledních činnostech byly ve školní družině a školním klubu dětem a žákům nabízeny volnočasové i relaxačně odpočinkové aktivity. Některé z nich vedly ke kompenzaci únavy z vyučování, další poskytovaly účastníkům dostatek příležitostí k vlastní seberealizaci. Vychovatelky dbaly na vzájemný respekt, spolupráci a ohleduplnost.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Škola věnuje výsledkům vzdělávání stálou pozornost, úroveň v jednotlivých předmětech je zřejmá z pravidelného monitorování žákovských vědomostí a dovedností. V přípravné třídě jsou zpracovávány podrobné hodnoticí záznamy, které následně slouží jako podklad zprávy o průběhu předškolní přípravy dítěte. Informace o naplňování očekávaných výstupů na 1. a 2. stupni pedagogové evidují formou klasifikace, v tzv. Duhových třídách je pozitivem využívání slovního hodnocení, které postupně se zvyšujícím se ročníkem přechází ke známám. Podrobnější údaje k učebním návykům či posunům žáků jsou zaznamenávány podle individuálního uvážení vyučujících, systematické sledování pokroku jednotlivců nastavené není.

Vedení školy je aktivní v zajišťování zpětné vazby o kvalitě výuky prostřednictvím pravidelného externího testování v různých ročnících. Výsledky jsou analyzovány, diskutovány a vedou k případným korekcím v oblasti výukových postupů. Výkony žáků se většinou blíží oblasti republikového průměru. Velmi dobře zvládli v předešlém školním roce žáci 9. ročníku jednotné přijímací zkoušky na střední školy, když ve většině prověřovaných okruhů v českém jazyce i v matematice dosáhli lepších výsledků než jejich vrstevníci.

V rámci celkového hodnocení na vysvědčení se výsledky žáků oproti minulé inspekční činnosti významně zlepšily. Na konci školního roku 2023/2024 prospělo s vyznamenáním celkem 63 % žáků. K velkému posunu v hodnocení došlo zejména na 2. stupni, kde se podařilo zvýšit počet úspěšných žáků. Výrazně se zmenšil podíl žáků s dostatečným a nedostatečným prospěchem v předmětech český jazyk a matematika, nyní dosahuje maximálně jedné čtvrtiny počtu žáků ve třídě. K této změně přispěla personální obměna pedagogického sboru, ale i pravidelná a aktivní činnost jak bývalé, tak současné ředitelky v oblasti analýzy prospěchových výsledků žáků. Vhodně se daří působit na pedagogy z hlediska hodnocení, a to zejména ve smyslu respektování individuálních možností žáků. Počet neprospívajících byl minimální. Pozitivem je i fakt, že do oblasti školního neúspěchu spadá necelá jedna pětina žáků se speciálními vzdělávacími potřebami, což je výsledkem kvalitní práce výchovných poradců. Ta mimo jiné spočívá ve včasném a správném předávání potřebných informací o jednotlivých žácích všem pedagogům ve škole a v ověřování naplňování stanovených podpůrných opatření v rámci hospitační činnosti.

Pozitivní bilance hodnocení chování (pouze dva žáci se sníženým stupněm) je dokladem úspěšného osvojování sociálních dovedností, ukazuje dobré nastavení preventivních aktivit.

Školní poradenské pracoviště při identifikaci projevů rizikového chování spolupracuje s rodiči i odborníky z jiných institucí. Vzájemné vztahy mezi žáky jsou upevňovány nejen ve škole (třídnické hodiny, preventivní programy atd.), ale také během různých mimoškolních akcí (adaptační kurzy, školy v přírodě apod.). Pro případnou potřebu je k dispozici elektronická schránka důvěry.

Žáci se pravidelně účastní různých předmětových soutěží či olympiád, úspěšní jsou nejen ve sportovních aktivitách, ale například i v matematice či chemii. Významným aspektem práce školy je také její prezentace na veřejnosti prostřednictvím některých akcí (např. vánoční jarmark, velikonoční vystoupení pro seniory), které podporují vzájemnou sounáležitost. Důležitým partnerem jsou při nich zákonní zástupci, škola ve shodě s koncepcí rozvoje věnuje pozornost spolupráci s nimi a jejich zapojení do školního života.

Závěry

Vývoj školy

- od poslední inspekční činnosti došlo ke změně ve funkci ředitelky školy, což přináší nové prvky zejména do oblasti vedení lidí,
- průběžně se zlepšují materiální podmínky vzdělávání (odborné učebny, vybavení digitálními pomůckami a technikou), které zefektivňují výuku,
- v ostatních sledovaných oblastech si škola udržela velmi dobrou úroveň.

Silné stránky

- prezentace školy prostřednictvím velmi zdařilých webových stránek a různých akcí, které zvyšují její kredit a povědomí veřejnosti o kvalitě poskytovaného vzdělávání (1.5),
- zkušenosti a manažerské dovednosti ředitelky odrážející se v důrazu na pravidelné ověřování výsledků vzdělávání externími testy a v důsledné analýze prospěchových výsledků žáků (2.1),
- individualizovaná výuka v tzv. Duhových třídách výrazně podporuje efektivitu učebního procesu ve smyslu respektování individuálních možností žáků (4.1),
- kvalitní poradenské služby poskytované žákům, pedagogům a zákonným zástupcům s účinným přispěním práce sociálního pedagoga (6.2).

Číselné označení odkazuje na kód kritéria v příslušné modifikaci. Znění kritéria je dostupné na adrese: kriteria.csicr.cz

Slabé stránky (oblasti ke zlepšení)

- nízká účast části pedagogů na akcích dalšího vzdělávání a malá míra jejich vzájemné spolupráce (3.5)
- absence využití různých informačních zdrojů pro vlastní bádání a objevování žáků v rámci vzdělávacího procesu (4.2)

Číselné označení odkazuje na kód kritéria v příslušné modifikaci. Znění kritéria je dostupné na adrese: kriteria.csicr.cz

Doporučení pro zlepšení činnosti školy

- nastavit využívání vzájemných hospitací s cílem inspirovat se v oblasti metod a forem výuky, například využití úloh s odlišnou úrovní náročnosti,
- pokračovat ve vytipovávání nadaných žáků a ve výuce věnovat pozornost dostatečnému využití jejich učebního potenciálu,
- zajistit pro pedagogický sbor vzdělávací akci na téma hodnocení a sebehodnocení žáků.

Stanovení lhůty

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 1 školského zákona ukládá ředitelce školy ve lhůtě do 30 dnů od marného uplynutí lhůty pro podání připomínek k obsahu inspekční zprávy, resp. od doručení stanoviska k připomínkám, přijmout opatření k odstranění nedostatků zjištěných inspekční činností. Tyto nedostatky jsou formulovány v části slabé stránky (oblasti ke zlepšení). Ve stejné lhůtě písemně informujte Českou školní inspekci, jaká byla přijata opatření, a to prostřednictvím datové schránky (g7zais9).

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Výpis z rejstříku škol a školských zařízení ze dne 2. 12. 2024
2. Školní vzdělávací programy pro základní vzdělávání, školní družinu a školní klub platné ve školním roce 2024/2025
3. Školní matrika – školní rok 2024/2025
4. Školní řád platný od 1. 9. 2024
5. Vnitřní řád školní družiny platný od 2. 9. 2024
6. Vnitřní řád školního klubu platný od 1. 9. 2024
7. Rozvrhy hodin tříd a učitelů - školní rok 2024/2025
8. Třídní knihy - školní rok 2023/2024, 2024/2025
9. Výroční zpráva o činnosti školy - školní rok 2023/2024
10. Záznamy z jednání pedagogické rady - školní rok 2023/2024, 2024/2025
11. Dokumentace výchovného poradenství a prevence rizikového chování - školní rok 2024/2025

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitelka školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete prostřednictvím datové schránky (g7zais9), a to k rukám ředitele inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce.

Zároveň je inspekční zpráva zveřejněna na webových stránkách České školní inspekce a v informačním systému InspIS PORTÁL.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Mgr. Mirka Machková, školní inspektorka, vedoucí inspekčního týmu

Mgr. Jarmila Jašková, školní inspektorka

Mgr. Erik Landecký, školní inspektor

Mgr. Hana Rozsypalová, školní inspektorka

Bc. Lenka Kalinová, kontrolní pracovnice

2. 1. 2025